

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdeléseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Viharvetők.

Zombor, december 14.

Igen, vannak emberek, akik a legnagyobb politikai szélcsendben is hirtelen vihart képesek támasztani. Egy meggondolatlan cselekedet, egy nagyon is meggondoltan megszerkesztett beszéd s kitör a vihar. Ez is, az is lepattantja a böles mérséklet, a higgadt megfontolás páncélját a lelkekről, melyekből fékevesztve pokoli kavarodásban zudulnak ki az elkeseredés, a gyanusítás, a kajánság s a többi bajszerző szenvedélyek.

Kétféle fajtát is ismerjük a viharvető embereknek s az elmúlt héten mindkettő fenekestül felkavarta politikai életünknek amugy is erősen zajló érzést.

Az egyik az önkénytelen viharvető, aki helyes indítékból, de helytelenül, mert rosszkor cselekszik s ennél fogva cselekedete, melylyel a megsértett erköcsi rendnek akarna elégtételt szolgáltatni, éppen ellenkezőleg azokat az ellentétes erőket, melyek nyugalmi helyzetükben egyensúlyt tartanak, szenvedelmes harcra szabadtítja fel egymás ellen.

Igy vetett vihart a győri püspök, mikor a tanítóképző azon negyedéves hallgatóit, kik a császári jubileum napján vonakodtak az általa elrendelt hálaadó istentiszteletre elmenni, egyszerűen kizárta az intézetből. Igaz, a hálaadó istentisztelet elrendelése loyális cselekedet s a növendékek engedelmetlensége súlyos fegyelemsértés, de a rosszul választott alkalom a loyális cselekedet kellemetlen következményű politikai tapintatlansággá, az ifjak fegyelemsértését hazafias cselekedetté s bűnhődésüket martirummá avatta. Így nehezítik meg sokszor a kormány helyzetét a nem politikusok meggondolatlansága, ami ezuttal annál kellemetlenebb volt

reá nézve, mert szinte derült égből akkor tört ki a vihar, mikor a császár-ünneplés komor felhőit már sikerült ügyességével eloszlatni a politika egéről.

Keevésbbé veszedelmes, de nem kevésbbé kellemetlen a másik fajta vihar-szerző, aki gonosz mesterkedéssel tudva igyekezik neki alkalmas pillanatban felidézni a vihart, rendszerint minden ok, de sohasem cél nélkül. Kevésbbé veszedelmes, mert az első művihar támasztása után már mindenki ismeri az ilyen boszorkánymestereket, úgy hogy egy-egy sikertelen debűjök után a botrányra éhes gourmet-ek boszankodva fakadnak ki csalódásuk miatt. De viszont annál kellemetlenebb ez a másik fajta azon oknál fogva, mert bátran megkockáztathat mindent, minthogy neki magának már nincs semmi veszteni valója, sőt esetleg még nyerhet is valamit a gonosz játékon.

Ilyen a javából Polónyi Géza. Paktum-leleplezése annál vakmerőbb s annál visszataszítóbb vállalkozás, mert a paktumfőző üstnek ő volt a főkavarója s leleplezését pünkösdi minisztersége utánra tartogatta. Hogy célja volt vele, valószínű, de hogy ezt a célját el is érte volna, több mint kétséges. A kavarodás, mely beszéde nyomában támadt, már is tisztul s a lehiggadás után mindenki átlátván a boszorkánymester mesterkedésén, nem akadt a koalált pártok közül egy sem, mely hajlandó volna neki megtenni a sziveséget, hogy lemondana azoknak a feladatoknak teljesítéséről, melyekre az átmeneti időre vállalkozott.

Hiába, a viharoknak az a sorsa, hogy akár tudatlanság, akár szándékoság vezette, hamar elvonulnak s utánok még jobban kitisztul a szemhatár.

A Tisza áthidalása Titelnél.

Pancsova város és környékének negyven tagu küldöttsége tisztelgett szombaton Wekerle Sándor miniszterelnöknél Nehrebeczky főispán vezetése alatt. A küldöttség a Tiszának Titelnél leendő áthidalását kérte. Wekerle a nagyfontosságú kérelem teljesítését megígérte a küldöttségnek, amely azután Sztérynyi államtitkárt kereste fel, akinél szintén kedvező fogadtatásban részesültek.

A zombori nőtisztviselők egyletének mulatsága.

Egy fiatal leányokból álló egyesület lépett folyó hó 12-én a nagyközönség elé először. — Az ujkor emancipált, feminista áramlata a nőknél is megteremtette az egyesületi életet. Azzal kezdik pályafutásukat a legifjabb egyesületek is, amivel valamikor a műveltség és társas élet előmozdítására alakult kaszinók, olvasóköriek, klubok kezdtek el: a műveltség fejlesztésével és terjesztésével. Ezt annál könnyebben tehetik, mert csak folytatják azt, amit még csak az imént hoztak magukkal az iskolából. — Szép, nemes hivatás a mai korban a fáradságos megélhetés közepette az önzetlen munkálkodás. — E nehéz feladatot vállalták magukra, többek között, a nehéz irodai munka után a nőtisztviselők is. — Figyelemmel kísértük a zombori nőtisztviselők egyesülete életének minden mozzanatát. Láttuk, mint küzdött meg hangyaszorgalommal a megalakítás nehézségeivel egy derék munkatársnőnk s a megalakulás után is mennyit kellett még küzdenie a csipkedőkkel és gunyolódókkal. Eleinte háziestélyeket, társas összejöveteleket rendezett, melyeknek az egyesületi élethez szoktatni, az egyesület egyes tagjait tehetségükhöz képest kiképezni volt a feladata. — S midőn a társas összejöveteleken már eléggé megállották a helyüket, a nagyközönség elé léptek.

Érdekes, hosszú műsort adott a nőtisztviselők egyesülete. Sokan kíváncsian néztek az előadás elé, vajjon megtudnak-e felelni a kitűzött feladatnak. Ma, midőn már végignéztük, sőt kipihentük a multság fáradsalmait is, hízegés nélkül mondhatjuk, hogy a nőtisztviselők elérték céljukat. — Örömmel láttuk ez estén a demokratizmus térhódítását is, mily szépen megfértek egymás mellett a társadalom különböző rétegei s mindenik megtalálta a maga szórakozását.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

GYERMEKJÁTÉKOK, CHINAEZÜST, DISZMŰÁRUK PÁZAR VÁLASZTÉRBAN!
KALAPOK, NYAKKENDŐK, FÉRFIINGEK, VILLANYCSILLÁROK.

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELJETT

Maga az előadás, mely elé nagy várakozással nézett a közönség, egészében sikerült. A Prologot Grünberger Ida és Müller János adták elő. A makacs nőtisztviselő felmondta magának, de diadalmaskodik a zord irodafőnökön, aki elmegy megnézni a kedves 5 pirouettet. 2. Hrabovszky István Leőweballadákat énekelt. Tőle annyira megszoktuk a jót, hogy csak akkor írának róla, ha esetleg valami gikszeret követne el. 3. „Mézes hetek után“, Gyulai Farkastól. Előadták: Schmidt L. József és Scherer Annuska. Sima, gördülékeny játékokat a közönség tapssal jutalmazta. 4. Scheib Károly rongy művészetét mutatta be. A festőművész hatásával alakított rongydarabokból zsáner- és tájképet a közönség nagy tetszése mellett. 5. Petőfi néhány költeményét játszották el Engländer Reza és dr. Müller János. Ügyes gondolat. Különösen Engländer Reza tolmácsolta kifejező mimikájával, nagy szemléletességgel a költeményben rajzolt lelki hangulatot és Müller Petőfijéből hiányzott a tűz és erő, szavai és arcjátéka inkább szentimentális német költőre, mint Petőfire emlékeztetett. A játék természetének megfelelőleg Szendrey Julia meg is szólalt, sőt lelke izzó szenvedélyt egész költeményben is kiárasztotta. 6. A róza dalt Engländer Eszti és Höss Teruska énekelték s tiszta akcentusukkal s biztos hangvételükkel kiérdemelték a közönség tapsait. 7. Csakugyan kedves volt az 5 pirouette, akiket a zord irodafőnök is látni akart. Engländer Reza állította össze ezen egyveleget, melyben egy „bordó hordó“ fecsegi ki egyéb pletykák között az 5 pirouettenek a nagy újdonságot, a zombori nőtisztviselők mulatságát. Az 5 pirouettet Bragyova Malvin, Fischer Luji, Schaffer Jolan, Schaffer Sári és Weinfeld Elli személyesítették pajkos elevelességgel. — Végül „A betörő“ című vígjáték került színre. Szereplői dr. Müller János, Höss Teruska, Oblát Lipót, Schmidt L. József, Glanc Bertuska külön-külön s együttesen is jól megállották helyüket. Ki kell végül emelnünk Engländer Rezsát, aki a conferancier szerepében humoros verses bemutatásával megemeltette a közönséget. A műsor után tánc volt reggelig.

H I R E K .

A s a s .

Nehéz felhő feküdt a bércompra,
Nyögött alatta a sötét vadon.
Az őszi szél sirámos harsonája
Átalsüvöit a tarlott galyakon.

A völgybe hajló szikla csúcsos orma
Megmozdul lassan, méltóságtele
És mint a felhő: szétterülve hosszan
Emelkedik a végtelen fele.

Most meglebeg. Irányát változtatja
S megáll a légben sziklamereven,
Majd birodalmát körülkavarogva
Átalsuhan a buja völgyeken.

És hirtelen, miként az égi villám,
Hatalmasan, mint szélvész gondolat
Csap lefelé mérhetlen légi útján —
Zsákmányra lelve lenn a fák alatt.

Messzire hallik szárnya suhogása —
Ott lenn remegve száguld szét az őz;
Varju, holló, csatára kelni gyáva,
Tovarebben, hisz tudja, hogy ki győz!...

— Egyszerre csak hatalmas dörrenéstől
Lesz hangossá az órjás rengeteg,
A sziklafal százszor mennydörgi vissza
És hangjától a föld is megreteg.

Sokáig harsog végig a határon,
Soká pereg még nyomán a levél,
Mig ősi jussát visszafoglalhatja
S tovább süvölt a hűvös őszi szél...

... A lég királya ott fekszik a porban
És diadallal nézi a vadász.
A haldokló, bár végperceit éli —
Mozdulatára éberem vigyáz.

Kinyújtott karma készen áll a harera
S noha sebéből patazik a vér:
A végső cseppig magát meg nem adja
És jaj annak, ki most hozzája ér!...

... A távol falu estharang bűgása
Halkan szűrődik át a lombokon.
Madár elül és a futó vadaknak
Nyugalmas enyhet kínál a bokor.

A hold megindul mérhetlen útjára
S ezüst fényét a tisztásra veti,
Hol a hulló lomb — lágy harangszó mellett —
A végtelen királyát temeti!...

Balla Miklós.

Személyi hir. Fernbach Károly főispán folyó hó 11-én a vármegyét és a várost érdeklő több fontos ügy elintézése céljából Budapestre utazott, ahonnan 16-án érkezik vissza Zomborba.

Athelyezés. Tordi Béla titeli adóhivatali gyakornok a zombori m. kir. adóhivatalhoz helyeztetett át.

Szegény iskolásgyermekek felruházása. November hó 29-én délelőtt osztotta ki a magyar nőegylet a jótékony közönség, valamint a zombori takarékpénztár és Zombor szab. kir. város adakozásából beszerzett téli ruhákat 132 szegény iskolás gyermek között, az érdeklődő közönség számos részvétele mellett. A kiosztás előtt Kleiner Nándor hitoktató igen szép beszédben szöjt a gyermekekhez, figyelmeztetve őket a jótékonytársaság gyakorlók iránti köteles hálára és a szülői szeretetre, mindenkifelett pedig a vallásosságra. A szép beszédért, mely az ünnepséget nagy mértékben emelte, továbbá a megjelentek szives részvételéért, valamint az alábbi adakozásokért a leghálásabb köszönetét fejezi ki ez uton is a nőegylet elnöksége. A felruházás anyagi céljaira adakoztak: Zombori Takarékpénztár 400 kor., Zombor szab. kir. város 223 kor., 20 fill., özv. apatini Fernbach Bálintné 50 kor., apatini Fernbach Károlyné 20 kor., özv. dr. Alföldy Gedeonné 10 kor., Ambrozovits Emilia 10 kor., özv. Barthal Józsefné 10 kor., Falcione Gusztávné 10 kor., Kozma Lászlóné 10 kor., Szilágyi Mórné 10 kor., Hetteszheim Henrikné 6 kor., Molnár Istvánné 4 kor., özv. Schwerer Jánosné 4 kor., özv. Uhlarik Jánosné 3 kor., Thailsbauer Wolf Mária 2 kor. és Szaich Emilné 2 korona.

Városi bizottsági tagválasztás. Folyó hó 12-én, szombaton választottak Szelenese külváros polgárai az elhunyt Odry János helyébe törvényhatósági bizottsági tagot. Két jelölt állt egymással szemben: Mátrai Zsigmond és dr. Késmárky Béla, kik közül az első, mint a függetlenségi párt jelöltje, 108 szavazattal győzött.

A szabadka—gombosi vasut megnyitása. A szabadka—palánka—gombosi vonalat, amely már teljesen készen várja a megnyitás napját, ma adják át a forgalomnak.

Öngyilkosság. Sikoparia Szvetozár szabályai gazda szombaton délután felakasztotta magát. Mikor a házbeliék észrevették, már nem volt élet benne. Teljesen tönkre ment, azért lett öngyilkos.

Katonák karácsonyfája. Felhívásunknak, melyet Boszniába vitt katonáink karácsonyfája érdekében intéztünk lapunk olvasóközönségéhez, már is van eredménye. Tudtuk, hogy nem csatlakozhatunk, mikor e közönségnek nemes szívéhez folyamodunk. Az eddig már beszolgáltatott gyűjtések eredményeit itt nyugtatjuk:

Kiss Ferenc 40 fill., ifj. Loógó Mátyás 40 fill., Gasz János 40 fill., Tácsovszky József 50 fill., Gramling Kornél 1 kor., Popovits Aurél 1 kor., Türr Antalné 1 kor., Verner Hugó 1 kor., Zundánovits János 50 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., N. N. 50 fill., Láneczkor 1 kor., Zsigmond János 1 kor., Pálffy Dezső 1 kor., Bencez Béla 1 kor., Liebhardt István 1 kor., Boeskor Ernő 1 kor., Trischler Gyula 50 fill., Forkly 40 fill., Dekker József 20 fill., Bolits Aladár 50 fill., Veszelovszky Károly 40 fill., Zombory Lajos 40 fill., Nemes Samu 20 fill., Gyurkovits Antal 40 fill., Zsámbokréthy Aladár 30 fill., Faragó János 1 kor., dr. Pataki János 1 kor., Cselka 2 kor., N. N. 10 fill., Olvashatlan 20 fill., ifj. Szemző István 50 fill., Pavlovits Fedor 1 kor., Tripolszky Gyula 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Baky Elek 1 kor., N. N. 50 fill., Blumenthal Károly 1 kor., Szondy Mátyás 1 kor., N. N. 20 fill., Müller 40 fill., Kovarik István 30 fill., Gömzsig György 1 kor., Tatits Antal 60 fill., Lukácsév Szilveszter 1 kor., Petyerity András 60 fill., Kandler János 1 kor., Czegléd János 20 fill., Veliczky Mátyás 20 fill., N. N. 40 fill., K. K. 40 fill., Szabó Mihály 20 fill., Vuits 30 fill., Olvashatlan 20 fill., Ispánovits Matild 10 fill., Grgits Sztipán 10 fill., Rózsa István 30 fill., Allaga Antal 30 fill., Andrasits János 60 fill., Szakács Ferenc 60 fill., Mikó Sándor 1 kor., Korompatits Mátyás 70 fill., Nagy Balint 60 fill., Reziéska Pál 10 fill., Barabás József 20 fill., Ispánovits Gergely 40 fill., Takács Sándor 20 fill., Vadas Ancika 5 kor. Összesen 41 kor. 50 fillér.

Luca-napja. Vasárnap volt Luca-napja. Ilyenkor ölmot önt az eladó leány, tükröt tesz a párna alá, amelynek pehelytollát maga fosztotta már s az éjjel, ha álmodik, bizony rámosolyog a tükröből a jövődöbelje, akit aztán vár-vár egy évig, másik Luca napjáig. A legény azonban nem arra kíváncsi, hogy milyen is lesz az ő felesége. Ő Luca-széket készít, mert karácsony éjjelén boszorkányokat akar látni. Hagyományos, régi szokás a Luca-szék készítése. Kint a tanyákon, talán divatozik még most is. A béres, vagy a legény ekkor kezdi csinálni a Luca-széket, amely csak úgy jó, ha csupa fából van; vaszögnek nem szabad benne lenni. Aztán mindennap csinál rajta valamit, hogy karácsony böjtjére éppen elkészüljön vele. A boszorkányokat karácsony éjjelén éjfél misén látják, amikor nemcsak a Luca-széket viszi el magával a legény, de tanácsos neki annyi buzat vagy mákot is vinni, hogy hazamenet egész hazáig szórhassa maga után. Mert a boszorkányok — ahogy a néphit tartja — az elszórt magot mind fölkapkodják s kegyetlen boszut állanak azon a legényen, aki Luca-széket mert csinálni. De ha hazáig tart a magból, amit szór a legény maga után, akkor elkerüli a boszorkányok boszuját. Így tartja ezt a nép s így hitték ezt — valamikor. Ma már nem így van. Ma már mosolygunk a luca-napi történetek s legfőképpen a Luca-pogácsát esszük meg jóízűen. Ma csak a nép közt divik még a babona, ámbátor onnét is el-elfujja már a haladás szellője. S fogy, fogy, mint őszszel az ágról a levél...

A baja—bátaszéki hid teherpróbája. Bajáról jelentik: A baja—bátaszéki vasuti hidnak, valamint a csatlakozó vonalrészeken levő ártéri hidaknak teherpróbáját pénteken és szombaton tartották meg. Ez alkalmából Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek üdvözlő táviratot küldtek.

Biró és bankigazgató párbaja. A szabadkai törvényszék dr. Billitz Hugó bankigazgatót és dr. Waisz Aladár törvényszéki bírót párbajvétség miatt 14, illetve 8 napi államfogházra ítélte.

A zombori r. k. legényegylet negyedik előadását nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg. Deogáro István éneke kedvesen hatott Kanyó Gyula dr. zongora kísérete mellett. P. Leó ismételen lebilincselte a hallgatóságot, érdekesen tárgyalta ama feltételeket, melyek mellett a megújulás létre jöhet. Takátsy Béla egyesületi rendes tag szép és nyugodt szavallatával sűrű tapsokat vivott ki magának. Vasárnap, december hó 20-án Palesztina vetített képpel.

Tisztújítás Bajmokon. Az előjárásági tagok választása f. hó 9-én folyt le névszerinti szavazás mellett Koller Oszkár főszolgabíró a tisztújítószerk elnökének vezetésével. A választás a késő esti órákban ért véget. Községi bíró lett Schön Tamás, albiró Probojsevics Márk, községi pénztárnok Kollár Simon, kir. adószedő Nagy József, közgyám id. Kirchenmayer György. Esküdtek: Paskó Ferenc, Janda Antal, Ritscher Pál, Schüller Jakab, Vujevics Antal. A VI. esküdti állásra történt szavazás eredményét a tisztújítószerk elnöke nem hirdette ki, arra új szavazást rendelt el, mert olyan jelöltre is történt szavazás, akit a képviselőtestület a VI. esküdti állásra nem kandidált.

A szerb nyelv elterjedése. A nagyszerb álmódosításnak egy érdekes példája jelent meg legutóbb a francia lapokban. Ez a belgrádi földrajzi intézetnek statisztikai kimutatása az összes szerbekről. Az intézet 1908. évi adatai szerint Szerbiában 2.750.000, Montenegróban körülbelül 260.000, Bosznia és Hercegovinában 1.799.210, Magyarországon (a Bánátságban, Bácskában, Baranyában és Fiumében) 679.000, Horvát- és Szlavonországban 2.270.000, Dalmáciában 623.000, Isztriában 155.000, Szerbiában (az 1900-904. évig terjedő adatok alapján): 1. A novibazári szandzsákban, Kossoróban körülbelül 450.000, Üszküb környékén 280.000; 2. Macedóniában, ahol egy millió szláv él, legalább is 300.000-re tehető a szerbek száma. Összesen tehát a szerb földrajzi intézet kimutatása szerint a szerbek száma megközelíti a tízmilliót. A szerb statisztika adatainak pontosságára nézve jellemző az a körülmény, hogy a Magyarországra és Horvát-Szlavonországra vonatkozó adatok szerint a nálunk élő szerbek száma majdnem három millióra rug, holott az Országos Központi Statisztikai Hivatal kiadványa szerint az 1906. évben Magyarországon összesen 434.461, Horvát-Szlavonországban pedig 607.381 szerb anyanyelvű polgár iratott össze, vagyis alig több az egymilliónál. Ugy látszik, hogy a derék szerb intézet határt nem ismerő törekvésében az összes horvátokat és dalmátokat, valamint a bolgárokat egy jórészt egyszerűen lefoglalta a maguk részére, pedig nagyon meg lehetnek elégedve, ha számuk a valóságban az öt-hat milliót elérné.

Minta komló-telep Hódságon. A földmívelésügyi miniszter a Bácskában minta komló-telepet létesít. A berendezési munkák már folyamatban is vannak.

Esküvő. Rosenberg József bácsalmási földbirtokos folyó hó 22-én tartja esküvőjét Rosenfeld Irmával, dr. Rosenfeld József, cernovici főrabbi leányával.

Egészségügyi bizottsági ülés. Bács-Bodrog megye egészségügyi bizottsága f. évi december hó 18-án délután 4 órakor a vármegyeháza kistermében ülést tart.

Az Isten fia. Egy szerencsétlen szegény elmebeteg embert szállított az újvidéki rendőrség az ottani kórház megfigyelő osztályába. Koscsicsarics Dusan 39 éves kereskedőségét az illető, kinek az a rögeszméje, hogy ő Jézus Krisztus, Isten fia és mint ilyen öfelségéhez, a trónörököséhez, sőt az angol királyhoz is irt leveleket, melyekben az összes uralkodók világhatalmi kérdésének megoldásával foglalkozik és e célból elnökléte alatt 1909. év tavaszán a világ összes uralkodóinak részvételével Belgrádban egy nagy gyűlést kíván tartani.

Eljegyzés. Kisléghe Nagy Aladár bácsi községi aljegyző jegyet váltott Aradszky Erzsikével Pacséron.

Előjárók választása. Parragon f. hó 10-én zajlott le a községi előjárók választása. Megválasztottak: bíróvá Anicsin Dömötör, albiróvá Pánits János. Esküdtekké: Zsivánov Miklós, ifj. Szedánov János, Bugárszki Emil és Mártics János, községi pénztárnokká Milosev Vazul, adószedővé Zsivánov Misa, közgyámmá Batyánov Vazul.

Becsapott szabadkai pénzintézet. Vukovics István (Jakabfi), tönk szélén álló kisgazda a múlt nyáron zilált anyagi viszonyait akként rendezte, hogy augusztus hó 14-én bement egyik ottani pénzintézetbe és ott Vukovics István (Antalfi) tavankuti gazdálkodónak adva ki magát, ennek ingatlanára felvett 1200 koronát. Később ismét a bankhoz fordult és felvett még 1000 koronát. A bank a második kölcsön folyósítása után az egész 2200 koronát bekebelezte a tavankuti ingatlanra s a törvényszék a bekebelezési végzést az ingatlan igaz tulajdonosának kézbesítette. Ekkor tudta meg a tavankuti Vukovics, hogy más vett fel pénzt az ő nevében s megette a rendőrségnél a feljelentést. A becsapott pénzintézet aligha kap valamit is vissza a 2200 koronából, mert a szélhámos bunyevácnak van ugyan birtoka, de értéken felül meg van terhelve.

Vérboszu. Hermer János 32 éves ópalánkai gazdálkodót a múlt napokban a Fő-úton halva találták. A csendőrség azonnal megindította a vizsgálatot és Fränkel Mihály személyében kinyomozta a tettest, ki a gyilkosságot beismerte és odanyilatkozott, hogy Hermer 10 évvel ezelőtt testvérbátyját egy korcsmai verekedés alkalmával megölte, de őt a bíróság bizonyíték hiányában felmentette. Tehát (Fränkel) bátyjának halálát megboszulta. Fränkel az újvidéki ügyészség fogházába szállították.

Allat az emberben. Schneider Péter cservenkai kőművesegéd a múlt napokban egyik ismerősehez jött be Zomborba, hogy sulyos nemi betegségével magát a kórházba felvétesse. Ismerősei épen megérkezésekor mentek ki a vasúti állomásra és az asszony megkérte Schneidert, hogy míg a vasutól visszajön, vigyázzon kis leánykájára, nehogy valami baja legyen. Schneider alig hogy a szülők eltávoztak, magára zárta az ajtót és a kis 6 éves leánykán két izben erőszakot vett és megfenyegette áldozatát, hogy édesanyjának mit se szóljon, mert agyonüti, ha megtudja. Mikor az asszony hazaérkezett, Schneider eltávozott és felvettette magát a kórházba. Észrevette az anya, hogy leánykája gőnyedten jár, de faggatására csak sirt és nem válaszolt s midőn fűrésztötte látta, hogy milyen galád merényletnek esett áldozatul gyermeke. Rögtön jelentést tett a rendőrségnek. A megfertőzött ártatlanság a kórházban fekszik és az orvosok életbenmaradásához kevés reményt nyújtanak. Az erkölestelen gazember még ez ideig szintén kórházban kezeltetik, hogy felgyógyulása után elvegye méltó büntetését.

Az alkohol öli. Sokdits Sándor alsókaboli lakos többed magával mulatott a Sucsics-féle vendéglőben. Este 9 órakor a zenészek hivatkozással a rendezetre, mely szerint 9 óra után tekintettel a nemrég lefolyt zavargásokra, nem szabad játszaniok, hazafelé készülődtek. Sokdits Sándor, kinek a bor már fejébe szállott, több legény társaságban szintén elhagyta a korcsmát; mikor a Marberger-féle bolt elé ért, hirtelen megállott és az egy csapatban álló tamburásokra háromszor rákiáltott: Állj, mert lövök! De szavának eredményét be sem várva, a tömegbe lőtt és Dimitrov Zsiván tamburást a vállán életveszélyesen megsebesítette. Sokdits ellen a vizsgálatot megindították és a vizsgálóbíró rendelkezésére vizsgálati fogságba helyezték.

Sikkasztással vádolt bankigazgató. A szabadkai királyi ügyészség Füredi Jákót, a Bácskai Hitelbank vezérigazgatóját, akit a bank ügyésze sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádolt, teljesen fölmentette és ellene az eljárást megszüntette, mert a büntetendő cselekmény fenforgását nem látta beigazoltnak.

A más falubéli. A falusi legények szörnyen rátartósak a maguk falujára. Ha valami idegen legény bevetődik a korcsmájukba, mindjárt megindul a verekedés. Így járt Balázs Márton rémi legény is. Valami dolga akadt Felsőszentivánon, ahol betért egy korcsmába egy ital borra. Alig foglalt helyet, megrohanta Polyák János és Jerkovic Bédó és addig ütötték a szerencsétlen idegen legényt, amíg a földre nem bukott. Ki tudja, talán agyon is verik, ha két csendőr közbe nem lép s ki nem mentik Balázs Mártont kegyetlen támadói kezéből. A csendőrök feljelentették a két duhaj legényt a bajai bíróságnál.

Agyonütötte a fa. Kurta Tódor rémi napszamos több társával fakat döntögetett. A napszamosok egy hatalmas bükkfa kidöntéséhez fogtak. Már el is fűrészelték a faóriás tövét és a ledöntéshez is hozzáláttek, mikor a fa inogni kezdett a hirtelen támadt szélben. A vezetőmunkás menekülésre szólította föl a körülállókat, akik Kurta kivételével el is szaladtak. A fa a következő percben ledőlt és a közelben álló Kurtát a földhöz lapította. A szerencsétlen napszamos rettenetes zuzódásai dacára is föltápáskodott és hazafelé vánszorgott. Utközben azonban összeesett, eszméletét veszítette és nemsokára meg is halt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Kurta Tódor halálát a fején és derekán szenvedett zuzódások és belső sérülések okozták.

Szerbiának nincs pénze. A világ figyelme most Magyarországon és Ausztrián kívül főleg Szerbiára irányul. Szerbia háborus hangulata természetesen csak akkor vehető komolyan, ha pénzügyei rendben vannak. Ezt pedig bajosan mondhatja el magáról a szerb kormány, mert az állam pénztári készletei normális viszonyok közt is alig elégségesek a folyó kiadások fedezésére. Követelése a külföldi pénzpiacokon Szerbiának egyáltalán nincsenek, az 1906. évi 95 millió frank legujabb kölcsön felett már rég rendelkezett, új kölcsönt pedig a mostani viszonyok közt sehol sem kaphat, nemcsak azért, mert a pénzpiac vonakodnék a Balkánon a békét megzavaró háború költségeire pénzt adni, hanem különösen azért nem, mert Szerbia már semmi biztosítékot nem nyújthat, mivel összes monopóliumai a régiebb kölcsönök biztosítékául vannak lekötve. Eszerint a szerb kormány csak a szerb nemzeti bank értékeire tehetné kezét, melyek az október elsei kimutatás szerint a következők: Érc-készlet aranyban 16,905.870 frank, ezüstben 7,031.472 frank, devizák 6,214.495 frank. Ezzel szemben a forgalomban levő bankjegyek összértéke 51,361.200 frank, tehát a papírjegyek névértékének alig több, mint fele van érccel fedezve.

A rémregények hatása alatt. Zentáról írják: Tatity Dusan és Szalvai Antal Kiss Dezső szabóműhelyében öltögettek egész nap a varrótűt, szabad idejükben pedig ponyvairodalmat olvastak, melyek kalandos utazásokban, afrikai tigrisvadászatokban stb. bővelkedtek. Ezek az olvasmányok annyira hatalmukba kerítették a két fiut, hogy magukhoz szedtek néhány kést, kötelet és azzal bucsut mondvá a kapufélfának, utnak indultak azzal a szándékkal, hogy elmennek Délafrikába tigrisekre és elefántokra vadászni. El is jutottak egészen Zimonyig, de itt kettéhúzták a számításukat, mert elállták az utjukat s nem engedte tovább a szerb határon levő katonaság. Mit volt mást tenni, csüggedten visszajöttek Újvidékre, ahol végképp lemondtak a további kalandos utról s azzal szétváltak. Tatity Pancsova felé, Szalvai pedig Zenta felé vette az útját s a napokban érkezett vissza gyalogosan gazdájához. Visszaadta az elvitt késeket, meg a tigrisnek szánt pályavázó kötelet, azután visszaült a varrógéphez, hogy tovább szöje a meg nem valósított álmait.

Megfult a lenyelt csonttól. Bácsföldvárról jelentik, hogy Stein Márton gazdag kereskedő egyetlen kis 12 éves fia szombatn délben evés közben egy csontdarabot nyelt le és még mielőtt a gyorsan odahívott orvos segíthetett volna, megfuladt.

A kivándorlási hajók új osztálya. A kivándorlókat érdekelni fogja, hogy a német hajózási vállalatok nagy hajóin új osztályt rendeztek be. Az új osztály a kajüt és a középfedélzet között van elhelyezve és egyszerűbb polgári utasok, valamint egyes, eddig a középfedélzetre utalt utascsoporthoz igényeinek felel meg. A III. osztálynak a menetdíjai nagyobbak, mint a középfedélzet menetdíjai.

Aláásták a házfalát. Krakauer Áron jánoshalmi lakos kellemetlen felfedezésre jutott a napokban. Amint az üzletébe nyitott, látta, hogy ott a bolthelyiség talát valaki aláásva behatolt az üzletébe és onnan 6—8 korona készpénzt és mintegy 30 korona értékű ruhaneműt ellopott. Ismeretlen tettesek ellen megtette a csendőrségnél a feljelentést, de mindezt eddig eredményre nem veze ett.

Ingyen szederfacsemeték. Öt millióra emelkedett már a folyó évben az a kereset, amelyet tavasztájt a selyemhernyótenyésztőknek a beváltott gubókért kifizettek. A földművelésügyi miniszter a gazdasági mellékhaszonvételnek, mely azért is jelentős, mert tőke nélkül, a legszegényebb ember által is megkezdhető, akként öhajjt lendületet adni, hogy az állami faiskolában termelt eperfacsemetéket ingyen engedélyezi a községeknek. Ugyanis az eddig százezrekre tehető selyemhernyótenyésztők száma aszerint növekszik, az eddig tett tapasztalatok szerint, hogy van-e elegendő eperfacsemeték? Azért lelkesíti a szekzárdi selyemtenyésztési felügyelőség a községeket, hogy szegényebb lakostársaik jövőtára gondoskodjanak arról, hogy faiskolaikban kellő mennyiségű eperfacsemetét neveljenek.

Mikor az öreg ember berug. Martinovits Mihály 60 éves öreg ember Bérezen a komája neve napján alaposan felöntött a garatra és fényes nappal nagyokat kurjongatva távolgott haza. Két 14—15 esztendő suhanc roppant mulatságosnak találta az öreg duhajkodását. Oda futottak hozzá és nagyot löktek rajta. Az öreg elbukott és pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lábát eltörte. A két gyerek, Heim Ádám és Szén Márton ellen megtették a feljelentést a bajai bíróságnál.

A posta felelőssége. A felsőbb bíróságok legutóbb egy konkrét esetről kifolyólag kimondották, hogy „a külföldre szóló ajánlott levél feladója a küldemény elveszése esetén kár bizonyítása nélkül is 50 frank kárpótlásra tarthat igényt. Elveszettnek tekintendő és ugyanezen kárpótlásban részesül az utánvétellel feladott az a levelpostai küldemény is, melyet a posta az utánvételezett összeg behajtása nélkül kiad.”

SZÍNHÁZ.

Szerdán, december hó 9-én Brioux 3 felvonásos színműve **Simone** került itt először előadásra.

Briouxnek világhírű darabjai között Simone a legeseményesebb sikert aratta.

A darab tartalmánál fogva sem oly gazdag eseményekben, mint Brioux többi darabjai. Mindenesetre érdekes és a színműíróknál ritkán tapasztalható különlegessége a darabnak, hogy a színpadon történtek előzményei, a feltékeny férj által elkövetett hitvesgyilkosság s a gyilkos öngyilkossági kísérlete, szóval azon események, melyek a darab további fejleményeinek alapját képezik, a színdarab kezdete előtt játszódik le. A közönség is a darab folyamán szerez tudomást az alapvető eseményekről.

Látjuk a darabban bűnhődni a gyilkos férjet és a gyermeket rajongással szerető apát, ki folytonos rettegésben tölti életét attól való félelmében, hogy gyermeke, Simone megtudja anyja halálának tulajdonképeni okát, de látjuk Simone bűnködését is, midőn tu-

datára ébred a valóságnak, mert megrendül benne az anyja emléke iránt táplált tisztelet és atya iránti szeretete, végül mert le kell mondania szerelméről, mivel való egybekelését szerelmének atya meg akarja gátolni a 15 év előtt történtek miatt.

Szép a darab befejezése, midőn a gyermek kétségbeesését anyai nagyatya enyhíti azáltal, hogy Simonét atya karjai közé vezeti és iránta kiengeszteli, de a közönség fantáziájára van viszont bízva, hogy az ártatlan gyermeknek teljesen megszűnnek-e szenvedései és eléri-e boldogságát, vagy nem.

Simonét Halasi Mariska alakította és kifogástalan precíz játékával ismét tanujelét adta szép tehetségeinek. Érzelmének minden változását a leggondosabban kidolgozta és az író intencióinak megfelelően vitte színpadra.

Gózon (Eduard de Sergeac) igen jó alakítást nyújtott.

A többi szereplők Halasi Béla, Csolnakosi, Radványi, Solymosi szintén megelégedést keltettek kis szerepeikben.

Virányin meglátszott, hogy nem tetszik a neki juttatott szerepe, azért nem is fordított arra sok gondot.

Csütörtökön, december hó 10-én a **Fuzsitus kisasszony** ment másodszer az elsővel hasonló jó előadásban. Kabos Fredyje nagyon jó alakítás volt, a többi szereplők is sok tapsot kaptak. Gózon azonban igen nőtlan, mondhatni álmosan játszott, Radványi pedig ismét érthetetlenül hadart. Pénteken, december hó 11-én ismét premiere volt, a Magyar színház legújabb műsordarabja, **A tulsó partról** került előadásra. 3 egymástól különálló életképet mutat be a darab írója: Salten Felix.

I. Festenberg gróf. Egy elegáns külsejű pincér gróf Festenberg okmányainak birtokába jutván, beférkőzik a Laurentin grófi családba és Helént a gróf unokahugát nőül veszi. Helén unokabátyja azonban a fiatal férj multját felderíti és a valóságot feltárja atyjának és unokahugának, ki gyűlölettel taszítja el magától férjét, de utóbb megbocsájt neki és kész volna szeretetébe visszafogadni, mint-hogy egy még élő elszegényedett Festenberg gróf hajlandó volna férjét csekély havi apnagért adoptálni és így a Laurentin család nevében esett fölt is lemosható volna, azonban ekkor már a pincér-gróft letartóztatja az Aristid által magával hozott detektív.

Halasi Mariska (Helén) és partnere Virányi (Festenberg gróf) minden tekintetben jó alakítást nyújtottak. Otthonosságuk a szereptudásban és szerepük lelkiismeretes kidolgozása dicséretükre válik. Halasi Béla (Laurentin Lajos) egyhanguan játszott.

Kabos Gyula (Aristides) sok igyekezetet fejtett ki a különben nem neki való komoly szerepben.

II. Az erkölcsi erő. Dr. Hopfner orvos, kit érdemei elismerésül udvari tanácsosi méltóságra emelték, sógora (Neustift báró) kérésére kimegy ennek birtokára és sógorát, ki betegeskedésről panaszkodik, megvizsgálván, tudomására hozza ennek, hogy félénél tovább nem él. A fiatal báró rémülettel hallja a valót és zokogásban tör ki, az orvos azonban férfiaságra inti, rámutatva az erkölcsi erőre, mely az embert a kétségbeeséstől és halál-félelemtől is megóvjaa.

Midőn azonban a báró gyűlölt és őt is gyűlölő sógorára revolvert fog és 15 perc időt ad neki az erkölcsi erő hebizonyítására, az orvos is elveszti minden bátorságát, erkölcsi erejét és a haláltól való félelmében

elveszti testi és lelki erejét és elalél. A báró erre kijelenti, hogy „Ilyennek képzeltem az erkölcsi erőt”. Gózon (Neustift báró) jól kidolgozta a szerepét és dicséretet érdemel Radványi (Dr. Hopfner orvos) is, ki ezuttal értelmesebben beszélt, mint máskor.

III. Feltámadás után. Trübner, egy vagyonos agglegény, halálos ágyán nőül veszi egykori kedvesét, hogy gyermeküknek nevet adjon. Csodálatosképen azonban felgyógyul betegségéből és akkor tudja meg, hogy volt kedvese már mással, egy Schenk nevű zongoramesterrel élt együtt, újabb kedvese egy színésznő pedig, míg ő betegségben szynlődött, máshová szerződött. A zongoramester jogot formál Trübner volt kedveséhez, Marihoz, mert vele élt és szemrehányással illeti Trübneret nemes tettéért, ki látva, hogy felgyógyulása által mily komikus helyzetbe került, egy barátját megbíz végrendelete végrehajtásával és elmegy hazulról idegenbe új tapasztalatokat szerezni.

Remete (Trübner) jól játszotta szerepét s a többi szereplők Csolnakosi (Koberwein), Csanádi (Mari), Solymosi (Schenk) és Pataki (Daisy) is megállották helyüket. A kis Markovits Pirike (Lotti) dicséretet érdemel, hogy otthonosan érezte magát gyermek létére a színpadon.

Szombaton opera előadás volt. Jules Barbier **Hoffmann meséi** került előadásra a címszerepben Barnával, kinek hangja és éneke megelégedést keltett, bár a magasabb régiókban olykor bizonytalanná vált. Radványi is jól töltötte be hármass szerepét. Remete is jól játszott.

Kapossi Józsa (Stella, Olympia, Antonia) igen szépen énekelt és jó hangjáért sokszor részesült megérdemelt tapsban.

A darab kiállítása szintén megelégedést keltett.

A zenekar kifogástalan összjátéka a karmester lelkiismeretességét és ügyességét dicséri.

Vasárnap délután **Gül-Baba**, este Jakobson Benno és Wagner Ferenc 3 felvonásos operettje Cousin Bobby **Komédiások** került előadásra. Ez utóbbiról a lap legközelebbi számában referálunk.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” december 13 iki száma a Balkán ma ránk nézve legfontosabb részéről, Montenegroról s a catarói öbölről közöl képeket Havass Rezső cikkével. E fő-közleményen kívül vannak még e számban képek a katonák szállításáról Budapesten, a bécsi császári jubileumi kiállításról, az egyetemi ifjuság turista-egyesületének kirándulásáról, az épülő bajai hidról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Szivos Béla népies, humoros elbeszélése, legifjabb Szász Károly és Juhász Gyula verse, Lemaitre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Littkei Aurél rajza, cikk a szabad ég alatti színházokról, tárcacikk Irországról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában, (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez idei negyedik rendes évnegyedes közgyűlését 1908. évi december hó 22-én és a szükséghez képest a következő napokon mindenkor d. e. 9 órakor Zomborban a megyei székházépület nagytermében tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Alispáni jelentés a köztűgyek állapotaáról.
2. A m. kir. belügyminiszter 110736/1908. III. sz. határozata a zentai gimnázium építési vállalkozójának pótkövetelése tárgyában.
3. A m. kir. belügyminiszter 120664/1908. III. sz. határozata a zentai tiszai rakpart vállalkozójának végjárandósága tárgyában.
4. Kereskedelmi miniszter rendelete a titeli felosztott kereskedelmi egylet vagyonának bováfordítása tárgyában.
5. Vallás és közoktatásügyi miniszternek köszönő irata a „Sójd“ tanfolyam céljaira adott 4000 koronáért.
6. Tolna vármegye közönségének átirata baranyavári vasút kiépítése és a vukovár-samacsi csatorna létesítése tárgyában.
7. Abauj-Torna vármegye közönségének átirata a gyermekvédelmi törvény módosítása tárgyában.
8. Nagyvárad város közönségének átirata városok részére kötelezőkivény kibocsátási jog engedélyezése tárgyában.
9. Zemplén vármegye közönségének átirata a vármegyei alispánok részére adandó vasuti bérletjegyek tárgyában.
10. Szolnok-Doboka vármegye alispánjának átirata Alsókorosák tűzkarosultjai részére adandó segély iránt.
11. Sopron vármegye közönségének átirata a közügyi gyógyintézmények behozatala tárgyában.
12. Haromszék vármegye közönségének átirata a középirtokos osztály védelme tárgyában.
13. Árvavármegye közönségének átirata a vasúti felárjegyek váltására jogosító arcképes igazolványok kiállítására körüli eljárás módosítása tárgyában.
14. Kolozsvármegye közönségének átirata a számviteli ügyeknek a vármegyékhez való visszahelyezése tárgyában.
15. Szabolcs vármegye közönségének átirata a tűzbiztosítással foglalkozó társulatoknak a tűzbiztosítási adóval való megadóztatása tárgyában.
16. Sopron vármegye közönségének átirata az Automobil forgalom országos szabályozása tárgyában.
17. Nyitra vármegye közönségének átirata „Az én újságom“ című gyermeklapnak a magyar nyelvhatárokban való ingyenes terjesztése tárgyában.
18. Zemplén vármegye közönségének átirata a Rakóczi háznak Borsibán leendő felépítése és a fejedelem szülőházának megvétele tárgyában.
19. Komárom vármegye közönségének átirata a közügyi gazdaságörök, gazdaságvetészek szervezése tárgyában.
20. Hont vármegye közönségének átirata a jegyzői nyugdíjügynek országos rendezése tárgyában.
21. Moson vármegye átirata a kóbor cigányok megrendszabályozása tárgyában.
22. Pest Pilis Solt-Kiskun vármegye átirata a közügyi testületek által hiteligenyeik kielégítésére alapítandó pénzügyintézet létesítése tárgyában.
23. Pest Pilis Solt-Kiskun vármegye átirata a vármegyei nyugdíjalapok rendezése tárgyában.
24. Debrecen város közönségének átirata a „Ne temere“ kezdetű decretum érvénytelenítése tárgyában.
25. Tolna vármegye közönségének átirata a fegyver és lőszerárusításnak valamint a fegyvertartásnak szabályrendeletileg való szabályozása tárgyában.
26. Sikténma intézeti tanárok országos egyesületének átirata a sikténmák tanítási kötelezettségéről és sikténmák intézeteinek

anyagi ellátásáról szerkesztett törvényjavaslat tervezetének támogatása iránt.

27. Főispán ur bemutatja a számonkérőszéken felvett jegyzőkönyvet.

28. Az igazoló választmány tagjainak megválasztása.

29. A gazdasági választmány tagjainak megválasztása.

30. Zenta és Magyarkanizsa renpeztett tanácsu városoknál az 1909. évben netán végbemenő tisztviselőknél az alispán akadályoztatása esetén elnökhelyettes kirendelése.

31. A közigazgatási bizottságról szóló 1876. évi VI. t. c. 55. §. értelmében a főügyész akadályoztatása esetén tiszti ügyész helyettes kirendelése.

32. A közigazgatási bizottság 5 tagjának megválasztása.

33. Alispáni és árvaszéki elnöki előterjesztés az 1909. év folyamán másképen nem gyűlöltetendő megyei és a megye kezelése alatt álló és gyámpénztári pénzeknek, mely pénzügyintézeteknél leendő elhelyezése iránt.

34. Alispáni jelentés a három megyei nyugdíjintézmény közötti viszonyosság megállapítása tárgyában.

35. Alispáni előterjesztés a bácsalmás-tatabányai trh. közút kiszélesítéséhez szükséges terület megszerzése tárgyában.

36. Alispáni előterjesztés az apatin-gombosi trh. közút 4-454-14-2 km. szakasza építési munkálatainak biztosítására vonatkozó vállalati szerződés jóváhagyása tárgyában.

37. Alispáni előterjesztés marhabajtó utak kijelölése tárgyában.

38. Alispáni előterjesztés a 3 1/2 % pótdó mikénti felhasználásáról hozott 18432/442. jkv. 1905. sz. határozat mikénti végrehajtása iránt.

39. Alispáni előterjesztés az 1908. évre kivett 3 1/2 % os pótdóából mutatózó feleleg mikénti felhasználása iránt.

40. Az árvaszék előterjesztése Beslin Mica 2 kor. 46 filler költségeknek mikénti fedezése iránt.

41. A közügyi közegészségügyi szolgálatról szóló szabályrendelet.

42. A vármegyebeli községek határozatai a közügyi (kör) orvosok lakáspénze tárgyában.

43. Kobilarov Jevrem és társai felebbezése Okér községnek a baraföldek eladása tárgyában hozott határozata ellen.

44. Futó Ferenc és társai felebbezése Okér községnek a keuderáztató és ártezi kut furása tárgyában hozott határozata ellen.

45. Korhammer István és társai felebbezése Ofu ak községnek a gör. kel szerb templom ora beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.

46. Csákócs Ádám felebbezése Temerin községnek a II. gyógyosztartó felállítására tárgyában hozott határozata ellen.

47. Kobilarov Jevrem és társai felebbezése Okér községnek a baraföld vételár kamat tartozások elengedése tárgyában hozott határozata ellen.

48. Wenz Erzsébet felebbezése Urszentiván községnek a közügyi szülészeti fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

49. Bognár Márk felebbezése Magyarkanizsa községnek Szabó János és neje ártezi kutja felesleges vizének levezetése tárgyában hozott határozata ellen.

50. Karakás Gábor felebbezése Ada községnek a rendőrlaktanya bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.

51. Legifj. Drach János és társai felebbezése Paripás községnek a közügyi közmuuka kivétele tárgyában hozott határozata ellen.

52. Forray Ferenc felebbezése Zenta városnak a városban és Felsőbegen felállítandó egy egy kisdudóvoda építésének elhalasztása tárgyában hozott határozata ellen.

53. Pollák Ignác felebbezése Zenta városnak a nevezett helyettesítési díjai tárgyában hozott határozata ellen.

54. Leövey Gizella, továbbá Tóth János Antal felebbezése Zenta város Leövey Gizella drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

55. Homolya József felebbezése Zenta városnak a kéményseprők és a város közötti jogviszony rendezése tárgyában hozott határozata ellen.

56. Forray Ferenc felebbezése Zenta városnak Novoszel Andor és társai illetményei tárgyában hozott határozata ellen.

57. Koézy Péter felebbezése Doroszló községnek az ottani iskolák államosítása tárgyában hozott határozata ellen.

58. Sztrilich Jenő felebbezése Szond községnek az utcák és terek szabályozása tárgyában hozott határozata ellen.

59. Milosev Jován felebbezése Sztapár községnek segélyezés megtagadását kimondó határozata ellen.

60. Özv. Lukity Macza felebbezése Sztapár községnek segélyezést megtagadó határozata ellen.

61. Kovacsev Próka felebbezése Sztapár községnek segélyezést megtagadó határozata ellen.

62. Baity Kuzman felebbezése Sztapár községnek segélyezést megtagadó határozata ellen.

63. Volity Pávo felebbezése Sztapár községnek segélyezést megtagadó határozata ellen.

64. Gyurgyev Perszida felebbezése Sztapár községnek segélyezést megtagadó határozata ellen.

65. Viola János felebbezése Oszivác községnek a kéményseprő napidíjai tárgyában hozott határozata ellen.

66. Audriott Ferenc és társai felebbezése Csavoly községnek a közügyi rendőrség ruházati pótlékának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

67. Sztanimirov Isza és társai felebbezése Csurog községnek a vasút mentén levő gödörös területek téglágetésre történt átengedése tárgyában hozott határozata ellen.

68. Radicev Barisa és társai felebbezése Bereg községnek a közügyi alkalmazottak fizetésfelülmelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

69. Berger Menybert és társai felebbezése Kurbaja községnek egyes iparosoknak a hetivasár látogatásától leendő eltiltása tárgyában hozott határozata ellen.

70. Bovanovits Imre és társai felebbezése Peterréve községnek róm. kath. iskolai tanterem építése tárgyában hozott határozata ellen.

71. Vadasz Pál felebbezése Bajmok községnek az utcák és terek szabályozása tárgyában hozott határozata ellen.

72. Frenburger Roza szülészeti felebbezése Mozsor község képviselőtestületének fizetésfelülmelése iránti határozata ellen.

73. Dobrits Joca és társai felebbezése Tündéres községnek az előjárók fizetésfelülmelése tárgyában hozott határozata ellen.

74. Radoszavlyev Milán és társai felebbezése Sajkáslak községnek Tomits Dömötör és Szekulits Sztevan segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

75. Ofutak község határozata 5000 koronás ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.

76. Osové község szervezési szabályrendeletének módosítása tárgyában.

77. Osové és Ujkóvé községek határozata fogyasztási adók mikénti kezelése tárgyában.

78. Piros község határozata az egyik kisbíró fizetésének felemelése tárgyában.

79. Boldogasszonyfalva község határozata a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet módosítása tárgyában.

80. Okér község határozata az irnoki állások fizetésfelülmelése tárgyában.

81. Tisztaivánfalva község határozata a segédjegyző által élvezett 200 korona állami fizetéskiegészítési összegnek előlegezése tárgyában.

82. Begecs község határozata a kisbírók fizetésének rendezése és a szabályrendelet módosítása tárgyában.

83. Begecs, Kiszács, Kölpény, Piros és Urszentiván községek határozata a járási rendőrfelügyelő drágasági pótléka tárgyában.

84. Ofutak község határozata 5000 koronás ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.
85. Okér község határozata a községi vadászterület bérbeadása tárgyában.
86. Tisztaivánfalva község határozata a községben felállítani kért gyógyszerár engedélyezése tárgyában.
87. Temerin községnek határozata a közgyám jutalmazása tárgyában.
88. Ugyanannak határozata a gyalogjárdák építési költségeinek fedezése tárgyában.
89. Kölpény község határozata az állami óvoda felépítése tárgyában.
90. Petróc község határozata az állami iskola és óvoda építése tárgyában.
91. Tisztaivánfalva község határozata a járdák kikövezése tárgyában.
92. Ugyanannak határozata a tehenpásztorok fizetésének megállapítása tárgyában.
93. Okér község határozata egy ártézi kut furása tárgyában.
94. Ujsovó község határozata a segédjegyzői fizetésfelemelése tárgyában.
95. Ugyanannak határozata a községi kertész fizetésének tárgyában.
96. Ujsovó község határozata az előfogatos fizetésfelemelése tárgyában.
97. Kölpény község határozata járványkórház és menház építése tárgyában.
98. Palánka község határozata tűzoltószervevények beszerzése tárgyában.
99. Palánka község határozata a Kalváriá alap létesítése tárgyában.
100. Opalánka község határozata anyakönyvvezetőhelyettes kirendelése tárgyában.
101. Palánka község határozata a kishírák fizetésének felemelése tárgyában.
102. Palánka község határozata a palánkai általános takarékszövetkezet és kiegészítő egyesület községi pótdóójának törlése tárgyában.
103. Palánka község határozata a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.
104. Regőce község határozata az ujoncokozási költségek fedezése tárgyában.
105. Ujpalánka község határozata a községi halottsház kibővítése tárgyában.
106. Ujpalánka község határozata Haupt János községi pótdóójának leírása tárgyában.
107. Ujpalánka község határozata Pfaff József községi adójának leírása tárgyában.
108. Palánka község határozata Schilly József fizetésének felemelése tárgyában.
109. Dunacséb község határozata a községi rendőrség létszámának apasztása tárgyában.
110. Dunacséb község határozata a plébánia földek természetbeni megmunkáltatásának pénzbeli megváltása tárgyában.
111. Wekerlefalva község határozata a költségvetés II. ik fejezetében mutatkozó hiánynak fedezése tárgyában.
112. Ada határozata a „nagyret“ megszüntetésére vonatkozó mérnöki munkálatok tárgyában.
113. Derye határozata a gombos—vajszkai ármentesítő társulat járulékaiknak fedezése tárgyában.
114. Szentfülöp határozata az anyakönyvi kivonatok díjainak hovatfordítása tárgyában.
115. Martonos határozata a kulai textilgyár részvényeinek jegyese tárgyában.
116. Mohol községnek ugyanazon tárgy határozata.
117. Bácsordas határozata az anyakönyvi díjak átengedése tárgyában.
118. Magyararkanizsa határozata a Kucsara előtti ártézi kut helyreállítási költségei tárgyában.
119. Mohol határozata iskolaalap követelések leírása tárgyában.
120. Mohol határozata behajthatatlan követelések leírása tárgyában.
121. Mohol határozata gör. szerb iskola építése tárgyában.
122. Mohol határozata Major József rendőrvetető kegydíjazása tárgyában.
123. Zenta város határozata a számvévi fizetésének felemelése tárgyában.
124. Ugyanannak határozata a Burány Antal és társaival, valamint a „Bács Bodrog vármegyei Helyiérdekű Vasutak Részvény-társaság“ gal kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
125. Ugyanannak határozata a hordójelző hivatal létesítése tárgyában.
126. Ugyanannak határozata a libalegelői tűzbiztonsági szerűk bérbeadása tárgyában.
127. Doroszló határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
128. Apatin határozata a templom utcai eperfa kivágatása tárgyában.
129. Apatin határozata a községi köz munkának 1908. évre vonatkozó fedezete tárgyában.
130. Kosuthfalva határozata a községi istálló felépítése tárgyában.
131. Ugyanannak határozata az 1907. évben az anyakönyvi kivonatok kiállítása után befolyt összeg hovatfordítása tárgyában.
132. Topolya határozata a rendőrségi ruházat és felszerelésre vonatkozólag alkotott szabályrendelet tárgyában.
133. Ugyanannak határozata a községi szolgák alkalmazása tárgyában.
134. Bácsfeketehegy határozata a rendőrségi ruházat és felszerelés megállapítására vonatkozó szabályrendelet tárgyában.
135. Apatin határozata a 200 koronán felüli rendkívüli kiadások fedezése tárgyában.
136. Szilágyi határozata a szegedi siketnénák intézetének támogatása tárgyában.
137. Ugyanannak határozata a legelőalap felosztása tárgyában.
138. Ugyanannak határozata a jegyzői föld utáni vízlecsapolási díj fedezése tárgyában.
139. Pacsér határozata a kulai posztógyár támogatása tárgyában.
140. Szilágyi határozata a harangozó bérének megállapítása tárgyában.
141. Apatin határozata a gyámpénztárban kezelt és ismeretlen tartózkodású árvaakat illető összeg hovatfordítása tárgyában.
142. Bácskertes határozata a szegedi siketnénák intézetének segélyezése tárgyában.
143. Bácsszentiván határozata a szegedi siketnénák intézetének segélyezése tárgyában.
144. Apatin határozata a „Kandlé“ földek eladása tárgyában.
145. Ujverbász határozata a gimnáziumi építkezés tárgyában.
146. Csönoplya határozata a csorda által okozott károk megtérítése tárgyában.
147. Oszivác határozata a tűzoltó felszerés és tűzoltószerek beszerzése tárgyában.
148. Bácskeresztur határozata Magyar Erzsébet elmebeteg tartása tárgyában.
149. Bedzán határozata a földhasznosítási tuljizások rendezése tárgyában.
150. Nemesmilitica határozata a mezőgazdasági kiadások mikénti fedezése tárgyában.
151. Cservenka határozata a segédjegyzői fizetésfelemelése tárgyában.
152. Bacsgyulafalva határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
153. Kula határozata a toronyórák javítása tárgyában.
154. Torzsa határozata a rendőrlétszám emelése tárgyában.
155. Órszállás határozata egy rendőri állás megszüntetése tárgyában.
156. Kula határozata utcák kövezés és ipari tanintézet létesítése tárgyában.
157. Opalánka község határozata az anyakönyvi kivonati díjak mikénti kezelése s hovatfordítása tárgyában.
158. Boldogasszonyfalva határozata a községi földbérletek után járó bélyegköltség honnan leendő fedezése tárgyában.
159. Csávoly határozata a népkönyvtári és szegényalap hozzájárulási díjának leszállítása tárgyában.
160. Bátmonostor határozata a községi takarítónó javadalmazásának megállapítása tárgyában.
161. Ugyanannak határozata az irnok-végrebajtó fizetésének felemelése tárgyában.
162. Ugyanannak határozata a halottkém fizetésének megállapítása tárgyában.
163. Felsőszentiván határozata az előfogatos drágasági pótléka tárgyában.
164. Csátalja határozata a községi kishírák fizetésének felemelése tárgyában.
165. Ugyanannak határozata iskolaszolgai állás szervezése tárgyában.
166. Csurog határozata a fogyasztási adó beszedési ellenőrök fizetésének felemelése tárgyában.
167. Csátalja határozata gyepmesteri állás szervezése tárgyában.
168. Ugyanannak határozata a nyári mezedékházi cseled fizetésének megállapítása tárgyában.
169. Csurog határozata a községi előfogatosok pótléka tárgyában.
170. Csurog határozata a kataszteri nyilvántartó fizetési előlege tárgyában.
171. Ugyanannak határozata a szegedi siketnénák intézet segélyezése tárgyában.
172. Nagybaracska határozata 2 új gyalogrendőri állás szervezése tárgyában.
173. Felsőszentiván határozata a községközi gazdaszony fizetésének felemelése tárgyában.
174. Ugyanannak határozata Szabó Antal és társainak a kigyóseri költségek kiutalványozása iránti kérelme tárgyában.
175. Bácsbokod határozata a községi végrebajtó fizetésének felemelése tárgyában.
176. Felsőszentiván, Bácsbokod, Béreg községek határozatai a sorozási költségek mikénti fedezése tárgyában.
177. Kishegyes község határozata a létesítendő rakodó megállóhely céljaira megszavazott hozzájárulás fedezésére szükséges kölcsön felvétele tárgyában.
178. Boroc község határozata a szabadkagombos—palánkai b. é. vasút céljaira megszavazott hozzájárulás fedezésére szükséges ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.
179. Kölpény község határozata a községi közdülő közutak törzskönyvezése tárgyában.
180. Bácsalmás község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
181. Magyararkanizsa község határozata a Haynald leánynevelő intézet udvarán levő ártézi kut felesleges vízenek elvezetése tárgyában.
182. Ujpalánka község határozata az I. só ujalánkai előlegezési egyesület mint szövetkezet házára bekebelezett zálogjog törlése tárgyában.
183. Péterréve község határozata a kulai gyapjufonó és szövőgyár 50 drb részvényének beszerzése tárgyában.
184. Bajmok község határozata a kulai gyapjufonó és szövőgyár 20 drb részvényének beszerzése tárgyában.
185. Janoshalma község határozata a kishatolási uradalomtól megvett ingatlanok tárgyában.
186. Óbecse község határozata iskolákra elhelyezendő magyar felirású táblák költsége tárgyában.
187. Ugyanannak határozata Vörös Béla helyettes jegyző fizetési előleg tárgyában.
188. Bajmok község határozata a gulyás fizetésének megállapítása tárgyában.
189. Turja község határozata a gör. keleti hitközség által rendszeresített tanítói állás illetményeinek megállapítása tárgyában.
190. Óbecse község határozata a községköz nagytermének tatarozása tárgyában.
191. Ugyanannak határozata az utcák és terek locsolása tárgyában.
192. Ugyanannak határozata a tűzoltóegyesület részére beszerzendő tömlők költsége tárgyában.
193. Ugyanannak határozata a rendőrségi felszerelés tárgyában.
194. Szenttamás község határozata a vasúti állomáshoz vezető gyalogjárdához szükséges terület megvétele tárgyában.
195. Péterréve község határozata a tanyai iskolák építése tárgyában.
196. Mozsor község határozata Mihajlov Toma segélyezése tárgyában.
197. Mozsor község határozata Neubausz Adolf segédjegyző tiszteletdíja tárgyában.
198. Mozsor község határozata a községköz ház nyitott folyosójának beüvegezése tárgyában.
199. Mozsor község határozata az új iskola épület beburkolása tárgyában.
200. Mozsor község határozata ösv. Petakov Nikáné segélyezése tárgyában.

201. Mozsor község határozata az ovodai dajka alkalmazása s bérének megállapítása tárgyában.
202. Mozsor község határozata a község-ház folyosója burkolatának elkészítése tárgyában.
203. Sajkálak község határozata az 1905. évi költségvetés hiány fedezése tárgyában.
204. Tütel község határozata Czruits Ráda segélyezése tárgyában.
205. Tütel község határozata Katyúza Milos segélyezése tárgyában.
206. Mozsor község határozata egy napidíjas alkalmazása tárgyában.
207. Dunagárdony község határozata egy végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában.
208. Tiszakálmánfalva község határozata Balog Lajos segédjegyző és Dömötör Lajos végrehajtó segélyezése tárgyában.
209. Dunagárdony község határozata 30 szegény iskolás gyermeknek ruhával való ellátása tárgyában.
210. Dunagárdony község határozata az újonnan kinevezett tanító fizetése és felleltménye tárgyában.
211. Dunagárdony község határozata 113 korona 12 fillér földhaszonbér leírása tárgyában.
212. Dunagárdony község határozata a községi jegyző személyi pótléka tárgyában.
213. Mozsor község határozata az óvoda felszerelése tárgyában.
214. Mozsor község határozata Radonits István volt végrehajtó kegydíjának felemelése tárgyában.
215. Sajkálak község határozata a gör. kel. lelkesz fizetése tárgyában.
216. Tütel község határozata a községi alkalmazottak fizetésének felemelése tárgyában.
217. Alsókaból község határozata a szülész fizetésének felemelése tárgyában.
218. Tütel község határozata Ilits Emil tanulmányi segélye tárgyában.
219. Tündéres község határozata egy kisbírói állás rendszeresítése tárgyában.
220. Káty község határozata a jegyző és segédjegyző fizetésének emelése tárgyában.
221. Alsókaból község határozata a iskolaalapítványok leírása tárgyában.
222. Sajkálak község határozata az előjárók fizetésének felemelése tárgyában.
223. Temerin község határozata betívásárjaira állatfelhajtás engedélyezése és az országos vásár két rappal való meghosszabbítása tárgyában.
224. Felsőzentiván község határozata betívásárjaira állatfelhajtás engedélyezése tárgyában.
225. Bácsordas község határozata a községi állatorvos látogatási díjai tárgyában.
226. Újszivacz község határozata a dögterápiáévesése és boncoló szin építése tárgyában.
227. Apatin község határozata az 1909. évi közmunka-tervezés mikénti fedezése tárgyában.
228. Berlini O ztrak—magyar segélyegylet kérvénye az egyesület tagjának sorába való belépés iránt.
229. Julian-Egyesület kérvénye az egyesület tagjai sorába való belépés által anyagi támogatás iránt.

230. Balatoni Szövetség kérvénye a szövetségbe alapító tagul való belépés iránt.
231. Kálmán Péter, akadémiai festőművész növendék kérvénye tanulmányi segély iránt.
232. Gyurenik Sándor templomfelügyelő kérvénye a legett gyöngyösi görög templom építési költségeire adandó segély iránt.
233. A zentai munkásgimnáziumi bizottság kérvénye segély iránt.
234. Nagypénteki református társaság kérés levele anyagi támogatás iránt.
235. Baja város tanácsának kérés levele Türr István szobor költségeiből adandó hozzájárulás iránt.
236. Kaposvári áll. s. siket-néma intézet kérelme adomány iránt.
237. A magyar földrajzi társaság tudományos bizottságának kérelme a Nagyalföld beható tanulmányozás költségeiből adandó évi hozzájárulás iránt.
238. Ö. v. Schiek Matyásné, Albrecht Kálmáné, Vadócz Istvánné és Grosszer Lajosné kérvénye özvegyi nyugdíj iránt.
239. Müller János torzsai lakos segély iránti kérvénye.
240. Vámos Mihály adai lakos segély iránti kérvénye.
241. Juhász Lukács martonosi lakos segély iránti kérvénye.
242. Kovarik István és 2 társa megyei udvarosok kérvénye a nyugdíjintézmény tagjai közé való felvétel végett.
243. M. és J. János közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró költözködési költségeinek megtérítése iránt.
244. Weitzenfeld Felix csávolyi orvos és Müller Dentling Teréz szülész nő oklevelének meghirdetése.
245. Apatin, Alsókaból, Mohol, Péterréve, Bácskeresztúr, V. pród, Kula, Kuzora, Gador,

- Batmonostor, Bácsföldvár, Péterréve 1909. évi közpénztári költségvetései.
246. Csurog, Sajkásszentiván, Martonos, Bácsuifalu, Bács, Temerin II., Ujverbász 1908. évi pótköltségvetései.
247. Bácsbokod 1907., Magyarkanizsa 1905., Bácsborsód 1907., Sajkásgyörgye 1907., Csonoplya 1906., Nagybaracska 1907., Dávod 1907., Dunagárdony 1907., Bacsnyulafalva 1906. évi közpénztári számadása.
248. Magyarkanizsa építőiparosok szakfolyamáról 1905. évre szerkesztett számadás.
249. Szilberek, Torzsa és Ujfutak 1907. évi árvtári számadások.

HIRDETÉSEK.

Bognárfa eladás.
Köris és szilfa
 köbméterenként I. oszt. 38 kor.
 " II. oszt. 34 kor.
 " III. oszt. 28 kor.
 Megtekinthető a zombori
Korona téglagyár telepén,
 Nemesmiliticsi-uton. 2-1

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

Óra-, ékszer-, aranyáru, ezüst és chinaezüst
 disztárgy újdonságok nagy választékban.
 Ezüst és chinaezüst evőkészletek ez alkalomra
mélyen leszállított áron.

Stebler Antal
 órás, ékszerész és vésnök Zombor, főtca.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 503-2-1

Törv. eng. zálogházi besújs.

Magyar államvasúti pályavárás.

Ora Ékszer és Aranyáru!

Karácsonyi, menyasszonyi és alkalmi ajándékok.

EKSZER-, ÓRA-, ARANYÁRUK, VALÓDI
 EZÜST ÉS CHINAEZÜST
 EVŐESZKÖZÖK ÉS DISZTÁRGYAK
 A LEGJABB MINTÁK SZERINT

A LEGSZEBB KIVITELBEN
 JUTANYOS ÁRBAN KAPHATÓK:

KÉPES ÁRJEGYZÉK
 INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

KESZLER DEZSŐ
 ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÉSZNÉL ZOMBORBAN.
 KOSSUTH LAJOS- (FŐ) UTCA, A TAKARÉKPÉNZTÁRRAL SZEMBEN.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

345-35-31

35-31

A megrendelt szenekeket házhoz szállítjuk!

Gergurov Dániel és Fia
vas-, szén- és festékhereskedése
Zombor, Kossuth Lajos utca 10.
Alapított 1824. Telefonszám 93.

Szállítunk kis és nagymennyiségben különféle szenekeket u. m.

porosz dió, porosz (kocka) brikket, coax és boszniai kőszenekeket;

azután mindenféle hazai és külföldi bányákból különféle célokra használható szenekeket. Szénosztályunk különlegessége a porosz brikket szén, cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben kitűnően használható, sokkal olcsóbb mint a fa.

Egy drb brikket 6 óra hosszat ég. Állandóan raktáron! 6-6 Olcsó árak!

A megrendelt szenekeket házhoz szállítjuk!

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gombssögek** a legjutányosabb árban eladó.

Továbbá jótállás mellett eladó legjobb minőségű **mészt.** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. Több waggon rendelésnél árendemény! Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Kinek téli legelőre (mintegy 1000 drb birkára) szüksége van, az jelentkezzék nálam.

Tisztelettel 100-38

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

6361/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Dunabökeny községében lemondás folytán megüresült segédjegyzői állásra *folyó hó 20-iki határidővel* pályázatot hirdetek, mely időre a minősítést és eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények hozzám betérjesztendők.

A javadalom áll:

A községi pénztárból havi előleges részletekben 900 korona és 100 korona állami kiegészítés.

Palánkán, 1908. évi december hó 6-án.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

2-2

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒

ZOMBORBAN,

☒☒ a vármegye palotájában. ☒☒

Megrendelések a legrövidebb idő alatt szállítanak. o

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák

elfogadtanak és a kiállítási áron

szállítanak. ☒☒

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒

☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60-52

Telefonszám: 18.

4-2

Eladók

a Bajai-ut 64. és

66. számú házak.

**Bővebbet a
kiadóban.**

Pálinkafőző készülékek

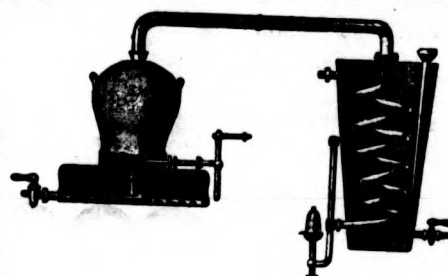
100 litertől egész 400 liter űrtartalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkanóval,

akár bukkanó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATÓ KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőigényével.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorúbban tartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk. Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szereszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.

Budapest, Váci-körút 26. sz.

Sürgöncim: „USZÓ” BUDAPEST.